

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irinyi D.-u. 14.
Ide czimzendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilvántá-
róköltségek:

ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Égész évre . 8 kor.
Félévre . 4 :
Negyedévre . 2 :
Egyes szám ára: 20 Hfl.

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irinyi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmunkatelen küldé-
ményt nem fogadunk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

SOMOGYI UJSÁG

M E G Y E I É S H E L Y I - É R D E K Ű V E G Y E S T A R T A L M U H E T I L A P

A „Kaposvári hivatalnokok társasköre“ hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: SZERDÁN.

Telefon szám: 96.

Felölös szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Telefon szám: 96.

Világrend és a Gondviselés.

Arra tanít minket a tudomány, hogy világok folyton keletkeznek és elvesznek; hogy a teremtés ezen oldalról is tekintve nem befejezett, hanem szakadatlanul folytatódó munka.

A Gondviselés nyilvánul a teremtetés művében — kétségtelen; noha az nem történt emberi módon s emberi fölfogás szerint vagyis nem történt úgy, mintha az isteni Gondviselés egyheti fáradsztó munka után a szabbath nyugalmára szorult volna. A biblia igen szép és mély értelmű elbeszélése tehát sem tudományos, sem etikai szempontból szösz szerint nem veendő.

A történelem megmutatja azt az üdvözítő utat, melyen a Gondviselés megy, hogy vezesse az ő emberiségét.

Némely ember élete oly tényeket, oly élményeket és tapasztalatokat hoz, a melyek bámulatosan azon meggyőződésre vezetnek, hogy egy magasabb kéz beavatkozása tagadhatlan.

A legtöbb ember csak ott fogadja el az Istent, a hol saját esze — megszűnik; holott a dolognak megfordítva

kellene történnie — legalább is feléből; mert a hol mi a világ menetében és berendezésében észl s az értelmet meglátjuk: biztosak vagyunk az iránt, hogy ott az Isten szelleme jelen van.

A Gondviselés uralkodását a történelemben, többi közt láthatjuk azon tényből is, hogy kellő időpontban és a kellő helyen mindig találkoznak alkalmas emberek, hogy a kor kérdését fölvegyék és előmozdítsák.

Csak az erkölcsi világrendnek elfogadása képes megoldani, az Isten uralkodása s az ő teremtetési szabadsága közti ellentmondást és az igazság s örök törvényekben valóság alapján jelölte ki a Gondviselés számunkra: azt az utat, a mely élethez, boldogsághoz és tökéletességhez vezethet minket. Ezen uton kell haladnunk, hogy üdvünket elérhessük. Mindebből minket illet a nyereség és mi vagyunk felelősek mindenért.

* * *

Ugyan kérem, nézzünk csak körül a történelemben és az életben — elfogulatlan szemmel!

Igaz-e, hogy a jog és igazság mindig győz; hogy mindig meg van védve az ártatlanság s megjutalmazva az erény, méltányolva az érdem? Valjon nem-e lépdél még igen gyakran a buta gőg az esztelen csöcselék élén?

A méltatlan hatalmasoknak még mindig terhükre van az igazi érdem; s a nemes cselekedet legjobb tele azon nehézségek legyőzésében áll; a melyekkel az találkozik. Még igen gyakran látjuk diadalmaskodni a bünt, s ha az esetleg elbukik, akkor ez többnyire csak azért történik, mert ellene szegültek a — jobbak.

Az erény csak így jön tekintélyhez, ha önmaga legjobb részét áldozatul hozza és érvényesülni tud.

A pusztá tapasztalásból igen sokat kivehetni, a mi az Isten világkörnyázása mellett és a mi ellene szól; hiszen a mai materialismust is az ugy nevezett szabadgondolkodók pártja előzte meg, a kik éppen a világ látszólagos rendtelenségében s a gonoszság uralmában okot találtak arra, hogy Isten létét tagadják!

* * *

T Á R S Á G.

Csipkerózsa.

— A »Somogyi Ujság« eredeti társája. —

Írta: HOSZU LAJOS.

Kicsi faluban, illatos virágerdő közepén pompázó édes mosolygó kis virág! Te hozzád küldöm szerelmes szívem első sóhaját! Te hozzád küldöm a pajzánul tánczoló, mosolygó tavasszi nap legragyogóbb sugarát. Had csókolgassa tejfehér arczodat, had lessse el operajákd dallamos csicsérgését, hogy azt elhozhassa nékem szived mosolyával, lelked derűjével. Te néked adom az illatos tavassz csókjától kis kertemben életre kelt legelsővirágot.

Nézd, ime itt van, éppen most nyílt ki. A te kicsi testvéred, egy csipkerózsa. Letépem s elküldöm néked.

Vérpiros szirmára rácsókoltam az én hangtalan, néma vallomásom. Egy oly vallomást, mit ajk el nem suttogott, mit fül soha nem halott. S még is ez a vallomás bent van a körüléd virító virágok illatában, a rezgő napsugár éltető mosolyában, a csobogó kis patak ezüst hullámának búvós beszédében.

Te édes, kis csipkerózsa kérlek, hallgasd meg őket egyszer, s azok beszélnék néked egy oly szerelemről, mely szép, mint egy tündérálm; fehér mint az éjjel esett hó; tiszta, mint a virágkehelyben ragyogó harmatcsepp; illatos, mint a tavasszi lehellet; édes, mint az anyai csók s végtelen, mint maga az örökkévalóság.

Ez a szerelem van rálehelve e kis, mosolygó csipkerózsa piros szirmára, ez a szerelmi vallomás van rácsókolva annak csipkés levelére. Szivemből téptem s elküldöm lelkemmel.

Oh édes Csipkerózsa, ha kis szived még egyszer-egyszer megdobban, ha felélem hallsz; ha bársnyos arczodra kiül a rózsapír, ha soraim olvasod; ha mosolygó, szép szemed elhomályosul, ha hallod, hogy még mindig szenvedek; ha erős, vágy lep meg nékem vigasztaló szót adhatul; szóval, ha él még lelkedben a sok-sok évvel ezelőtti tett ígéret, a mikor még együtt játszottunk, együtt sírtunk, együtt kacagtunk: akkor kérlek, fogadd el tőlem e kis virágot a te édes testvéredet s tedd emlékeid közé.

Ugy-e elfogadod?

Mert ki tudja, mit rejt a jövő? Lehet, hogy szép, ragyogó álmaid nem fognak úgy beteljesedni, mint óhajtod; lehet, hogy a családásoknak egész láncolatát átessen-

veded, minden vigasz, minden támasz nélkül. S majd akkor — mit ne adjon Isten — midőn eszményeidtől úgy, ideáidtól megfosztva, érzelmeidben megcsalatva valami édes vigasz, enyhét adó megnyugvás után vágyódol: temetkezz emlékeid közé s vedd elő e kicsi virágot, igaz szerelmem tiszta tükrét, lelkem legékeesebb virágát. S ez megfog vigasztalni.

De édes Csipkerózsa, ne szomorodjék el a te kis szived, hogy ily szomorú hurt pengetek! Ne boruljon árny mosolygó arczodra, hogy zaklatott lelkem felbőlt is lát a derűs égen! Kérlek, bocsásd meg azt az én sokat szenvedett lelkemnek, tudd be az én hanyatott, csalódott életmenek! A kinek élete csupa szenvedés, keserűség, annak kevés reménye van a jövőre nézve.

Mert én — hiszen tudod — sokat szenvedtem már! Gyermekéveim a megtestesült szenvedés évei voltak. Megfosztva a szülői sziv igaz szeretetétől, annak boldogító melegétől; a durva lelkek nyers önkényének kitéve éltem le gyermekéveim.

Oh Istenem, más mily édes örömmel, mily lelkesedéssel emlékszik vissza arra az időre, mikor én már a szenvedések Golgotháját jártam!

Ugy-e, emlékszel még ezekre a keserű évekre te is, édes Csipkerózsa!

Ha mi csak a természetes törvények szerint mozogni és berendezkedni akarnánk: akkor ez bizony nem lenne, hozzánk méltó dolog; mert igaz ugyan, hogy a természettől nem szabadulhatunk, de mégis *oly álláspontra* vagyunk helyezve, a hol *magasabb törvényeknek* is érvényt kell nyerniök.

Hiszzen a Gondviselés is az ő teremtésében nem elégedett meg azzal, hogy megálljon a természet pusztá törvényeinél, hanem azokat csak a további fejlődések és *magasabb élet* szilárd alapjául szabta és állapította meg.

Tagadhatlan igazság az, hogy ha nem is az ég és a föld között, — de mégis az égből s a földön oly dolgok vannak, a melyekre nézve a mi iskolai bölcsességünk eddig nem találta meg a kellő kifejezést. Nyugodtan kell bevárnunk, valjon fog-e további haladást tenni a tudomány? Addig pedig fogadjuk el azt, hogy az *Isten szelleme* az, a mely a világ törvényeiben és jelenléteiben nyilvánul.

Cselkó József.

Egyről-másról.

Ha valaki erősen elhatározza magát, hogy Kaposvár *»fő«* utcáin sétálni akar, nohát furcsa kellemetlenségeknek teszi ki magát.

No de hát sétálni csak kell, miután a jó Isten az embert, nem vakandóknak teremtette, hogy mindig az odájában legyen, vagy a föld alatt járjon.

Elmentem hát én is reggel úgy 8 óra körül reggeli sétámat tenni.

Kezdtem az *»Irányi Dániel«*-utca elején.

Alig léptem kettőt, úgy megbotlottam a *»folytonossági hiányban«* szenvedő járdában, hogy majd a nyakam törött ki. Ezen szerencsém mellett azonban *»tyukaszemem«* úgy *»felhajdult«*, hogy még egy jó negyed óráig is alig bírtam elcsitíttatni.

Mikor nagyobb lettem, velem nőtt nevelőim gyűlölete is. Csakhamar szálka lettem szemükben, hát néhány fillérrel zsebemben s kis batyuval a hátamon utánk eresztek a nagyvilágba. Nem volt egy vigasztaló szavuk, egy bátorító tekintetük, egy gyengéd mosolyuk a számomra. Kifutak, kivertek, mint a gazdátlan ebet, nem ajánlva sem az emberek, sem Isten oltalmába.

Oh Csipkerózsza, ha te nem lettél volna akkor velem, ha nem vigasztaltál volna, ha nem imádkoztál volna velem az utolsó kereszttől elött oly buzgón értem: talán elpusztultam, elveszttem volna az utam.

De megsegített a Jó Isten.

Tudtam, éreztem, hogy az Isten szabad voltunk s ha akar jutalmaz, ha akar büntet és súlyos csapásokkal, szenvedésekkel látogat meg. De a jókat soha elnem hagyja! Végtelen szeretetével enyhíti fájdalmainkat, erősít ad a csapások elviselésére s bár mily nagy legyen is a megpróbáltatás, ha lelkünk tisztá, a hitünk erős: könnyen elbirjuk a rájuk mért csapást.

Isten után bizalmam a jó emberekbe vetettem. S nem csalódtam! Az ő atyai jószáguk, gondos vezetésük, biztatásuk, a

Amit így tovább haladok, egyszer csak, az egyik ablakon akkora szemét szivar vége, felig elégett gyufa szál, toll, pelyhe stb. lódult hegyibém, hogy elvesztettem szemem világát; s midőn nagy sokára, — följádozva zsebkendőm tisztaságát — kitörölgettem szememből a piszkot, szememet, a legelső amit megláttam, fekete kalapom és ruhám szánandó állapota volt. Ugynevezett ki ugyanis, mintha egy *»földgőgött árnnyha«* lágy öléből keltem volna életre benne.

Bementem tehát egy ismerősömhöz, ahol valami keservesen megtisztogattak, és én folytathattam sétámat.

Alig lépek vagy huszat, egy nagy fene cimbalmot hoz velem szembe, két részben böggő, részben pedig cimbalom hordozó *»massza«*, kikről csak azért gondolja az ember, hogy szintén a kétkezűek és kétlábuak osztályához tartoznak, mert tényleg van két kezük és két lábuk. Mikor hozzájuk értem, megállottam a járdán, mert nem volt, hol kikerülni őket; balról ház, jobbról *»kloáká«*-val kellőleg tellített, nyitott csatorna, nova menjek tehát, pedig tovább is kell jutnom és pedig a nélkül, hogy 10 frtos sárga *»severo«* csipőimet lábukra tegyem.

Meg is kérdeztem nyomban a két *»masszát«*, amire azután azok oly gorombán feleltek, hogy feledve, *»kloákát«, csatorna, sárga csipőt futásnak eredtem.*

Mikor már megmentve gondoltam magamat, akkor vettem észre, hogy még felén sem vagyok a *»kalamitásoknak«*.

Szembe találtam magamat ugyanis egy vidéki *»kiskereskedővel«*, ki a vállán egy nagy zsák holmit cipelt, egyik kezével pedig egy nagy ládának a fülét fogta, míg *»prokuristája«* a másikat és úgy elfoglalták az egész járdát, hogy azon bizony elég lett volna, — nem nekem, — hanem még egy kis cziczának is keresztül szökni. De nem is adtak sok gondolkodási időt, rám kiáltottak, hogy *»felre az utból, vagy föllökünk!! mi sietünk, mert leléjük a vonatról.«*

No ez már annyira fölboszantott, hogy

saját lankadatlan szorgalmam után elértem célomat. Emberré lettem.

Csakhamar állást is kaptam egy piczi kis faluban, barátságos, istenfélő nép között.

Oh, kis Csipkerózsza, ha nálam lettél volna, mikor megszegtem azt az első kegyeret, melyet sok-sok évi küzdés, verejtékes munka után szereztem. Tudom sirtál volna, mint én könnyeztem. Nem tudtam szólni, de szívem, lelkem néma hálaszava felszállt a felhők fölé az ég Urához, ki az ég madarait táplálja s a mezők liliumait ruhazza.

Aztán te hozzád szállt el lelkem sóhaja, ki gyermekeivem szenvedéseiben oly hűen osztottál, ki velem sirtál, velem örültél, velem imádkoztál!

Édes, kis Csipkerózsza sohse hittem volna, hogy azok az imák, melyekre te tanítottál, oly kedvesek legyenek Isten előtt. Sohse mertem almodni, hogy valaha nekem is lesz egy-egy boldog órák az életben. Lásd, megsegített az elhagyottak Atyja, megadta a mit kértem, a miért imádkoztunk a miért könyörögtünk! És most még csak egy forró kérés van Ő hozzá, csak még egyet kérek tőle. Téged, érző szíveddel, nemes lelkeddel.

Mert kitől kérjelek mástól? A mim

elhatároztam magam elmenni rendőrségünk-höz. Vissza fordultam tehát, beállottam egy kapu alá, míg a kiskereskedő áruival tovább állott.

Mikor a városházához értem, egy ember és egy asszony, a *»kőfa hulladékokat«* söpörte, és olyan seprükkel vágta a szemembe és ruháztomra, hogy így a *»kaposvári főkapitány«* ur elé be nem állíthattam.

Panaszt tettem tehát az ott ácsorgó és ásitó *»rendőr ur«*-nak kérve, hogy jelentse az esetet, a rendőri hatóságnak. Hogy jelentette-e? Nem tudom. De nem is hi-zem. Mert az egész ügyről maig sem értesítettek.

Elmentem tehát haza, és megfogadtam, hogy nappal többé Kaposvárt nem sétálok, csak éjjel.

Szavamnak is állottam. Hogy azután miként jártam, majd jövőben elmesélem.

Most csak még annyit jegyezek meg, hogy a főkapitánynak munkásságát, kitűnő tulajdonait, már sokszor hallottam dicsérni, a többi rendőr hivatalnokot meg gyalázní. Kíváncsi voltam tehát és utánna néztem a dolognak, de én bizony semmi féle érdemet sem tudtam felfedezni. És tiszta megyőződése, hogy ezt más sem találhat, még ha *Herschel csillagász összes »instrumentumait«* használatba veszi is.

Sapristi.

H I R E K.

— Kinevezések. A m. kir. igazságügyminiszter Békly Tamás csurgói kir. járásbírói aljegyzőt, ugyan azon járásbírókhoz jegyzővé; Kring Jenő kaposvári kir. törvényszéki-joggyakornokot ugyanoda aljegyzővé nevezte ki. Gratulálunk.

— Halálozás Mérei Vajda Lajos ügyvéd, földbirtokos és takarékpénztári jogtanácsos, folyó évi július hó 29-én életének 60-ik évében Faluszemesen elhunyt. Mérei Vajda Lajos egész életét családja boldogítására szentelte, szorgalma és munkásságánál, csak hozzátartozói iránti szeretete volt nagyobb. A mindennek Istene adjon békés nyugalmat az elhunytak; egyben küldje el

van, mind Istentől nyertem, te pedig az ő ártatlan, tiszta angyala vagy: árva, mint én; szegény, mint én; sorföldözött, mint én... Valjon kérhettek-e mástól? Ugy-e nem?!

Hát mond csak, el jössz-e hozzám?

Oh szólj, kis csipkerózsza s ha kicsi, tiszta falusi lakom, jó népem, kis virágos kertem, szerény fizetésem kielégítenek, ha végtelen szerelmemet életed boldogítására elégnék tartod, ha hajlandó vagy velem megosztani az élet gondjait, terheit s vele örömeit; ha csendes, békés otthon kívánsz, úgy szólj: s én leszek a legboldogabb ember a világon.

Ne felej attól, hogy az élet viharai, szenvedései talán sivárrá tették lelkemet; ne hidd, hogy a sok-sok csapás kioltotta szívemből a hitet, a jót, a nemeset, miket teültetél bele; oh ne hidd, mert az élet viharai inkább megedzették, erőssé tették szívemet, nemessé a lelkemet, igaz ugyan, hogy eltávolítottak az emberektől, de közelebb-vittek Istenhez!

Édes kis Csipkerózsza, most énekel legszebben a madár... Jöjj hát, hadd költözzék be kicsi magános lakomba veled az örökké mosolygó, illatos tavasz!

Kisbár, 1905. július 25.

vigasztaló angyalát, a mélyen sujtott család vigasztalására, fájdalomra nyitására. — A család által kibocsátott gyászjelentés a következő:

Özv. Merei Vajda Lajosné szül. Krebs Krisztina a maga, valamint fia: Merei Vajda Elemér dr., — ennek felesége, szül. Nyírbátori Bedla Aranka, — leánya: Merei Vajda Blanka, — ennek férje: Inakodi Kálmán Jenő dr., — és az összes rokonság nevében is fájdalomtól mélyen megtört szívvel tudatja, hogy szeretett jó férje, a legjobb édesapja, illetve após és rokon Merei Vajda Lajos ügyvéd, földbirtokos, — a Somogykarádi Takarékpénztár jogtanácsosa, — Somogyvármegye törvényhatósági bizottságának tagja folyó évi július hó 29-én, fáradhatatlanul munkás életének 60-ik évében Faluszemesen elhunyt. A drága halott hült tetemét folyó hó 30-án Tabra szállították, és ott a családi sírboltban folyó hó 31-én délután 4 órakor az ág. hitv. evangélikus egyház szertartása szerint helyezték örök nyugalomra. Tab, 1905. július hó 29-én. Áldás és béke kísérelje drága emlékéit!

— **Jótekonyság.** Oly ritka dolog ma már a jótekonyság, hogy szinte örülünk ha egy nemes szívű emberársunkról kell a tekintetben megemlékeznünk. — Ugyanis, — miként csurgóról értesülünk, — Inkey József báró a csurgói választó kerület országos képviselője, a csurgói önkéntes tűzoltóegyesület segélyezésére ötven koronát adományozott. Mely nemes tettét, mi is szívesen hozzuk oivasó közönségünk tudomására.

— **Nyugalomba vonulás.** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke, Blaskovich István, ki már rég időtől gyengélkedő volt, az igazságügy-miniszter leiratával 41. évi szolgálata után, teljes fizetéssel (évi 14 000 korona) nyugdíjazta lett. Erdemei elismerésül a vas-korona rend másod osztályával tüntette ki ő felsége a király.

— **Kitüntetés.** Kunfi Lajos kaposvári születésű honfitársunk, kiváló festőművész, Párisban a becsületrend szalagjával tüntették ki. Kunfi Lajos ügy műveltsége, valamint művészi tehetsége szép hírnevet szerzett nem csak a magyar névnek, hanem szülő városának Kaposvárnak is; miért is szívből kívánjuk neki, hogy ezen kitüntetés ne legyen az utolsó, hanem újabb babéraitval gazdagítsa városunk büszkeségét, Isten áldásával!

— **Elítélt párbafozók.** Konrád Imre barcsi postamester és Balázs Sándor barcsi állatorvos pisztoly párbafoztak, amely alkalommal Konrád Imre nem lőtt ellenfelére, Balázs Sándor pisztolya pedig „csúttörtöktö” mondott. A vítérségbeli dicőseget azonban, valaki megirigyelve tőlük és feljelentette őket párbafozása miatt, a szigetvári járásbírósnál, ahol f. hó 26-án ítélkezett felettük a kir. járásbírósnál. Itéletével Konrád Imrét 3 napi; Balázs Sándort pedig 5 napi államfogházzal sújtotta.

— **A telefondíjak leszállítását ígéri** több lapjárunk. Ezen öröm hírre mi is utánna jártunk a dolognak és azon sajnálatos értesítést nyertük hogy „Olyan nincs a sifanérba”. Fizetjük bizony azt ezután is, éppen olyan — magas — összegben mint eddig fizettük. Szóval korán ittunk a medve bőrére.

— **Gyűjtögetés.** Andrassy Sándor gróf szent-mihályi pusztaján f. hó 26-án délebből elégett Bográ József, Pucsi János és Pap János cselédeknek 11 szekér boglyába rakott szénája. A tűz okozója Pap Jánosnak felügyelet nélkül hagyott, 4 éves Joaka fia, ki ott gyufával játsza a szén boglyát fölgyújtotta. A kár mintegy 250 korona.

— **Uzó verseny.** A Balatonparton nyaraló és fürdőző vendégek, a szorakozás minden módját előszedik. Ilyen szép szóra-

kozás volt f. hó 15-én a Balaton-Földváron rendezett uszóverseny; mely nem kevesebbből, mint a Balatontónak Szántód és Tihany közötti átúszásából állott. A versenyben részt vettek Neubauer Dező, Füleki Sándor és Nagy Kálmán. A verseny a nagy hősegre való tekintetből, már kora hajnalban megkezdődött. A Balatont mind hárman átúszták, azonban az első, tehát a győztes Füleki Sándor lett.

— **Hirtelen halál.** Folyó hó 28-án este Schiffer Mór széles körben ismert ügynököt, midőn a kávéházból hazamenni akart szelűsre érte; minnek következtében lakására vitték, és azonnal orvost hívtak, ez azonban mit sem használt, mert Schiffer Mór reggel meghalt.

— **Betöréses lopás.** A darányi vasuti állomás áruaktárát, f. hó 27-én éjjel ismeretlen tettes feltörte, és az ott rakatáron levő ládákat és csomagot felpusztítva belőlk, mintegy 100—120 K értékű, többnyire ruhaneműket elloptott. A tettes a csendőrség érélyes nyomozása daczára nem került még kézre.

— **Tanítók az embermentés szolgálatában.** Közöltük, hogy megyénk tanfelügyelője a tanítókat a József kir. Herczeg Szanatorium Egyesület taggyűjtésére kérte fel, mely egyesület a tüdővész elleni harcban oly hathatósan működve, országszerte gyógyító házakat akar emelni. Tanítóink e fontos társadalmi tevékenységet elősegítve, a tanfelügyelők felhívását igen szimpatikusan fogadták országszerte, így megyénkben is.

— **A kaposvári iparművészeti kiállítás**hoz oly tömegesen jönnek a bejelentések, miszerint a végrehajtó-bizottság elhatározta, hogy bejelentéseket csak augusztus 1-ig fogad el. Megjegyezzük, hogy Csököly és Somogy megye több községéből igen érdekes népművészeti tárgyak jelentettek be, amelyek feltűnést fognak kelteni. Együttal tudatjuk, hogy a pártoló és állandó jegyek már kiadattak és Oszmann Albert pénztárnok urnál kaphatók.

— **Kerti mulatság.** A kaposvári iparos ifjuság önképző köre f. évi augusztus hó 6-án (vasárnap) saját kerti helyiségében társas összejövetelt rendez. Kezdeté este 7 órakor.

— **Egy kis statisztika.** A most bevégződött 1904—1905. tanévben; Magyarország összes főgimnáziumában az érettségi vizsgálatot letette összesen 577 diák. A pálya választást a következőkben jelentették be:

1. Jogi pályára lép	136 (24%)
2. Mernőki pályára lép	101 (19%)
3. Tanári „ „	45 (9%)
4. Orvosi „ „	45 (9%)
5. Kis hivatalnoki pályára lép	37 (7%)
6. Katonai „ „	34 (6%)
7. Kereskedői „ „	26 (5%)
8. Gazdasági „ „	26 (5%)
9. Művészi „ „	16 (3%)
10. Vasuti és postai „ „	13 (2 1/2%)
11. Papi „ „	11 (2%)
12. Állatorvosi „ „	11 (2%)

Sajnálattal kell ezen statisztikából meggyőződésünk arról, hogy a növendékek legnagyobb része még mindig a jogi pályára megy, daczára annak, hogy láthatja miszerint ezen pálya már alig képes helyet és elegendő kenyeret adni, az oda özőnlő végzett egyéneknek. Míg a többi szakpályákra aránytalanul kevesen jelennek meg. Ilyen leginkább a papi pálya, amely már most is néptelen, és alig jön ki az iskolából a megkívántató számú fiatal végzett pap.

— **Menetsebesség a kaposvár-fonyódi vasuton.** Régen tudjuk már, hogy Vörös László kereskedelmi miniszter Kaposvár és környéke érdekében megless mindent, ami

megtehető, jogos és a közönség előnyére szolgál. Kaposvár ri város közgyűlése menetsebességi reformokat kért, a kaposvár-fonyódi vasuton, a mostani, — igazán nyomorúságos állapotok megszüntetése tárgyában. Az előbbeni kereskedelmi miniszter, a kérelmet meghallgatta ugyan, de nem tett semmit. Most azonban Vörös László kereskedelmi miniszter, belátva a város jogos igényeit, elrendelte hogy az újítások, már f. évi augusztus hó 15-én életbe léptetve legyenek. — Köszönjük, mert igazán szükségünk van rá.

— **Névgyarapítások.** Silberstein Simon (Sándor) barcsi illetőségű és lakos családi nevét „Sziertes-re, Ondriás Vincze tiszári illetőségű és ugyanott lakos, a maga, valamint kiskoru gyermekei: Gyula, István, Mária és Lajos családi nevét „Andor-ra változtatta belügyminiszeri engedéllyel.

— **Mérgezés.** Szivos Vendel holládi lakos, aki testvérénél Szivos Antalnál lakott, a mult napokban hirtelen elhalt. Erős a gyanu, hogy Szivos Vendel ugy lett megmérgezte miert is fia, aki győri lakos, feljelentést tett e tárgyban a kaposvári kir. ügyészségnek. Az ügyben megindult a vizsgálat.

— **Halálba kergetett kisleány.** Miháld községben Hegedűs Jánosné 3 éves kislányja hirtelen elhalt, — a kisleány teljesen árva lévén gondozása öreg anyjára Hegedűs Jánosnéra volt bízva. Hegedűsné kötelességét akként teljesítette, hogy a kislányt, addig kintozta, ütötte, verte, éhezette míg belepusztult. A vizsgálatot ez ügyben megindították.

— **Gyűjtögetés.** A kaposvári mezőgazdasági ipar-részcsernyárasság bérletéhez tartozó Fajankó pusztán, egy épületet, amely a mezőgazdasági munka eszközköz elhelyezésére szolgál, felgyújtottak, és az a benne levő, mintegy 1000 korona értékű munka eszközzel együtt leégett. A gyűjtögetés gyanúja Vuncsa János tót napszámra esik, aki — állítólag, — már előzőleg ugy nyilatkozott többek előtt, hogy: „Jó volna a kunyhót felgyújtani”. Egyébkében a csendőrség érélyesen nyomozza a tettet, kinek előkerítése, a közérdek szempontjából is igen kívánatos.

— **A műveltség becses lexikonjává** teszi a kétezer czimszókból álló tárgymutató, az Endrei Zalán-féle Világtörténelmet, melynek első kötetéhez a tárgymutató az e heti füzettel köztűlték. Ez a kimerítő tárgymutató alkalmassá teszi a hatalmas kötetet arra, hogy ha bármely név, város, uralkodó vagy vezető-ferfi neve felől akarunk az ó-kori keleti népek korából felvilágosítást, ismeretést, akkor megkeressük a szót a gazdag tárgymutatóban, azután felkeressük az illető név mellett levő számokkal jelzett oldalt vagy oldalakat és elolvashatjuk az illető névre vonatkozó ismertetést. Ilyen kitűnő tárgymutató a kötetet becses segéd- és kézi könyvé teszi, melyben bármit, ami abba a korba tartozik, pár pillanat alatt megtalálhatunk. A munkából, mely ernyedetlenül halad kitűzött ezéja felé, mutatványssámmal ingyen és bérmenté küld a Világtörténelme kiadóhivatala, Budapest, VI. Aradi-utca 8.

G S A R N O K.

Szép galathea.

I.

A fiatal művész műtermében ült és dolgozott.

A munkában lévő tárgy márvány-szobor volt. Pompás káprázató azt: Egy ifjú leány üde és szép, a kinek a hajnalt kellett jelképeznie.

Egész tehetségét, forró lángolásu képzetének minden szárnyalását bele akarta

viszni az ifju mester ebbe az alakba. A kamény márványba színt, életet, erőt akart lehelni; egy földön túlián lenge és gyengéd nő képét akarta megteremteni, a kinek valósága mégis buja földi bajjal mámorítsa meg a néző szemét.

Teljes valósága minden törekvése fölolvadt ebbe a munkába. Nem gondolt semmivel, megsűnt emberi életet élni, lemondott ifju kora minden gyönyörűségéről. Nagy műve foglalta el teljesen az foglalkoztatta agyát, szívét ez merítette ki minden érdeklődését. Megfeledkezett a nőkről a kiket pedig a szépségtől rajongó művész minden lelkesedésével imádott, került a vidám bohém cimborákkal, visszavonult minden társaságtól. Szinte beteges rajongással élt a hajnal márványalakjáért, a melynek hideg köve úgy elfoglalta szívét, mint egykor a Prakszitelesznek, nagy hellén elődjének az ő imádott Szép Galatheaéja.

II.

E pillanatban tehát ismét nagy munkája foglalta el az ifju mestert. Emésztő lázzal dolgozott a mester művön, melytől minden törekvésének, minden művészi reményiségének beteljesítését várta. Munkájába felolvadt egész valósága, nem érdekelt semmi, csak a művészi feladat, a melynek megoldására vállalkozott.

Előtte emelvényen a kellő világításba helyezve állott azt a modellje.

Hosszú kutatás, azután akadát reá erre a modellre. Hogyis néz Hiszen egy fiatal leányt kellett találnia, üdét bájosat, a ki érintetlen szűzi és mégis diadalmas fényességben pompázó, mint maga a Hajnal, a mely győzelmes erejével bírja el az éjszaka sötétjét. Egy oly leányra volt szüksége, aki a művész és a férfi fantáziáját egyaránt lángra gyújtja, a kiben egyformán legyen meg a földöntúliság poézise és a földi aszonyi testének megvesztegető szépsége.

Végre megtalálta ezt a női teremtményt. Valami egyszerű varróleánya volt. Szegény sorsu emberek gyermeke. Mennyi küzdelmébe került, a míg nagy műve számára meg tudta nyerni! A szűlők aggodalmát a gazdag kereset hamar elaltatta. De annál nehezebb volt a leányt rábírnai, hogy szemérméről lemondjon. Egész szűziessége fellázadt a gondolat ellen, hogy férfiszem előtt feltárja érintetlen testének üde pompáját.

De nagy nehezen ez az akadály is el volt hárítva az útból. A leány beleegyezett, hogy modellül szolgál a művésznek — természetesen csak felaktra.

Most ott állt az emelvényen, finom araszokáján a biborosa pirral, a melyet a napról napra ismétlődő mintázás megazokása sem tudott onnan elűzni. Ott állt, egy fehér lepelbe burkolva, a mely azonban csak övtől kezdve fedte be fehér testét. Ifju, de már nőiesen kerek vállai és az édes hófehér halmok, melyeknek aczélos gömbölyűsége ingerlően, de enyhe ívvel hajlott össze teljesen fedetlenek voltak. Fején pompásan utánzótt diadém ék jelezte a hajnali csillagot; de az ékezer fényét elhomályosította a leomló szőke hajtenger ragyogása, mely csipőn messze alul takarta be hajlékony természetét, mint egy drága kopolly jobb kezét, melyben lobogó fátylát tartott magára emelte és honaljából ki-csillogtak a finom aranyszínű pihék.

A képfaragó hirtelen lecsapta a kalapácsot.

— Nem szólt ingerlően, sohasem fogom így befejezhetni. Idácska ha le nem mond erről a lehetetlen ál szemérméről, akkor sohasem készíthetem el ezt a szobrot.

A leány egy árnyalattal még jobban elpirult.

— Hogy kívánhatja ezt tőlem, dadogta savarodottan. Mondtam már ezer-szer, hogy inkább meghalok, semhogy ebbe beleegyez-

zem. Hiszen az borzalmas is volna tette hozzá, kezével fedve el piruló arcát.

A szobrász vágatosan járt fel és alá az atelierben.

De az istenért értse meg miről van szó, szólt végre megállva a leány előtt, aki ezelőtt hirtelen egy könnyű lepel terített mestelen vállaira. Hiszen látja, hogy én tisztességes ember vagyok. Vagy megbántottam-e eddig egy szóval egy tekintettel? Engem nem vezet semmi frívól vágy és esküszöm nem is fog vezetni. De nekem az egész aktra van szükségem. Egy fél testből nem mintázhatok meg egy egész alakot. Nem vágyom magára, nem kívánom magát. Csak egy czél vezet, csak egy ideál lelkesít: A művészet.

A kis modell komolyan hallgatta a könyörgő férfit. Mikor ennek utolsó szavai is elhangzottak, lehajította fejét és csendesen, hangtalanul sjrni kezdett.

— Idácska, Idácska, miért sír? Kérdezte a szobrász megindultan, kezébe fogva a leány fehér kezét. Hiszen nem akartam meg bántani. De lássa — folytatta meleg, hízeglő hangon. miközben gyengén simogatta a kezében tartott kis kezét oly sokat vártam ettől a munkámtól: Szépnek, tökéletesnek szeretném ezt látni dolgozom rajta minden képességgemmel, egész örömmel. És látja, ha maga makacs marad, fele uton meg kell állnom. Minden reményem megsemmisül, az egész szép ideát sutba kell dobnom. Gondolja meg édes kis Ida, talán sorsomról, egész jövőmdméről van szó. Ennek igazán meghozhatná ezt a kis áldozatot.

Könyörgő, lázas hangon mondta mind-czekeket a szobrász, egész közel hajolva a leányhoz, úgy hogy forró lehellete annak arcát perzselte. Ez sokáig küzdeni látszott magával. Végre nagy kék szeméből kitörülte a könnyeket és egy hosszú, sokat mondó tekintettel reá függesztett, az előtte álló férfira. Azután így szólt:

— Jól van beleegyezem. Egész aktot fogok állni önnek. De tette hozzá csendesen csak holnap.

III.

Már esteledett. Gyönyörű, enyhe tavaszi alkony volt, és az atelier előttötte az üvegtetőn át beözönlő alkony napsugár aranya.

Idácska, a kis modell elment és a művész is készült, hogy szokott esti sétáján kisse lehűtse lázas agyát.

Távolsága előtt munkáját elrakta és a hajnal szobrát, mely derékig körülbelül kész volt gondosan betakarta az erre a czélra szolgáló lepelrel. A cselédhez így szólt:

— Ma kinn vacsorázom. Ha valaki keres vesesse át az atelierbe és mondja, hogy nemokára hazajövök.

Ezzel kezébe fogta könnyű sétataplczáját és csakhamar belevegylt az Andrássy-ut vidáman nyüzsgő ember áradatába

IV.

Mikor haza tért, már éjjel volt. Noha el volt bágyadva az egész napi megfeszített munkától, mégis szokatlanul könnyűnek, erősnek érezte magát. A kis modell ígéréte, hogy holnap a teljes aktnak fog modellül szolgálni, verőfényes örömmel töltötte el szívét. Megélt a reménnyel és boldog önbizalommal, újra serkedő hatalmas munkakedvvel.

Az öröm hatása alatt felkereste a régi cimborákat. Néhány pohár jó francia bort ivott meg közöttük is most, vidáman derűs kedvvel tért vissza lakásába.

Mialatt halószobájában éjjeli toalettével foglalkozott, folytonosan készülő művére gondolt. Képzeteiben már teljesen készen látta a pompás márványalakot. Egész megvesztegető fenségében jelent meg előtte a szépséges anyagban megérzékítve a pompás ifju test: Gömbölyű vállával, a

kebel enyhe domborulatával és a csipőt bódító hajlásával...

Egyszerre érezte, a mint agyát dönti a vér. Ellenállhatlan vágy lepte, hogy a szoborhoz menjen, hogy lássa, édes szavakat susogjon neki; hogy keblén ölelje... A művész exaltációja és az askéta életmód, a melyet hónapok óta folytatott egyaránt okozhatták ezt a sajátos, felhevülést. Akárhogy volt is, az a beteges vágyakozás lázzal öntötte el. Ugy a mint volt, könnyű éjjeli köntösben, berohant az atelierbe.

Itt exultós félfomálya volt burkolva minden. A telő üveglapjain át bintelt sugarait az enyhekedv hold, titokzatosan világítva meg a terem fantasztikus butor-zatát.

A művész szeme a hajnal t ke-reste. Ott állt helyén, a hogyan hagyta, teljesen letakarva a fehér lepelrel. Egy pillanatot alatt mellette termelt, lerántotta a takarót és egy örült rajongásával zárta a karjaiba a nemes alakot, mely a holdfény fehér ragyogásában úgy állott ott mestelen, varázsszó szépségében, mint maga a testet öltött poézis. És a mint karjaiba ölelte: A szobor élt. Csábos márványteste vonaglott a forró ölelés alatt, karjai görcsösen fonód-tak a férfi nyaka köré, forró lehelletéből uj, láng csapott ereibe. Egy pillanatra megdőbbsent. Azt hitte, hogy álmodik, vagy megőrült. De nem sokáig töprendekedett. A kéjes mámor rózsás felhőt bocsátott agya elé. Moho, szinte harapáshoz hasonló csók-okkal halmozta el az életre támadt szobor vállait, keblét, a pompás aranyátrát, mely csipőig hullott, selymes hófehér bőrt, ott a hol ére. Azután karjaiba emelve vitte a prémekkel és keleti szőnyegekkel betakart széles kerevet felé...

Hajnalban, mikor az atelier már a napfény világosságával telt meg, a kere-veten ébredt fel a művész. Egy percig zavartan dörszólgette a szemét, mint a ki nem tudja hol van. De hirtelen felelzmélt. Mellette ugyanis a gyönyörűktől sápadt arczczal egy édes női test pihent, mely álomba merítve, pehegő kebelrel, melynek hábitó pompáját nem takarta semmi lepel.

A művész hirtelen megértett mindent. Az alvó leány ugyanis Idácska a kis modell volt.

Harmatos ajkára egy forró csókot nyomva felébresztette. Azután a piruló leány fülébe e kérdést sugta: Miért választottad nászunknak épen a mai napot? Hogy holnap szégyenkezés nélkül álhassak neked modellt! Sugta vissza a leány.

Báttaszék Lajos.

Nyiltér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Feledhetetlen, kedves fiam, dr. Roboz Zoltán ur, Somogyvármegye levéltárnakának hirtelen történt elhunytá alkalmával oly tömegesen érkeztek hozzám a résztvevő levelek, hogy azokra egyenként nem válaszolhatok.

Fogadják tehát itt egyenként és tömegesen örök hálám és szívből jött köszönetem kifejezését mindazok, kik a megrendítő csapás által megtört lelkemre vigasztaláskul irt nyújtottak! A mipdenható Isten árássa el őket minden áldásával.

Somogyvármegye fő- és alispánhelyet-tese, a megyei és kir. törvényszéki, városi és mindazon tisztviselők, kik személyes jelen-létükkel is megtisztelték a már porladó

*) E rovat alatt közzétettéket nem vállal felelő-séget a Szerk.

hamvakat, az egész résztvevő közönség fogadják legmélyebb köszönetem szívből jött megnyilatkozását.

Kelt Kaposvárott, 1905. július hó 28-án.

Roboz István,
kir. tanácsos, szerkesztő.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).

Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.

Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altesti bántalmakban.

Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fekvés, jutányos lakások, jó vendéglő.

Villamos vasúti összeköttetés a fővárossal.

922. szám.
1905. vht.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lengyeltóti kir. járás-bíróság 1903. évi Sp. 178/9. számú végzése következtében dr. Leopold Kornél ügyvéd által képviselt **Körmendi Lajos és társai** javára **Grünwald Mór** ellen 56 korona 80 fillér a jár. erejéig 1903. évi október hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 612 K.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: szoba bútorok és kávéházi berendezés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíró 1905. évi V. I. 319. számú végzése folytán 16 K 80 fill. hátralékos tökékövetelés. 155 K 80 fill. után ennek 1903. évi március hó 28. napjától VIII/22-ig 56 K 80 fill. után 1903. VIII/22., 1905. VII/27. 1/2 % váltó díj és eddig összesen 97 kor. 89 f.-ben bírósággal már megállapított, valamint a még felmerülendő költségek erejéig Kaposvárott alperes lakásán leendő eszközésére 1905. évi augusztus hó 14-ik napjának délelőtti 1/4 II órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fog-nak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kaposvár, 1905. évi július hó 31. napján.

RÁCZ ISTVÁN,
kir. bír. végrehajtó.

Értesítés.

Értesitem a n. é. közönséget, hogy **Fonyód fürdőtelepen** f. é. június hó 1-én a

Bélatelepi szállodát

átvettem. Ezen **uri kényelemmel** berendezett szállodában a **lehető legelőcsőbb és jó kiszolgálás** áll a n. é. közönség részére. — Étteremben

jóízű magyar ételek- és kitűnő italokat szolgálók ki.

Külön kávéház, billiárd áll a t. vendégeim rendelkezésére.

24 uri módon berendezett szobát a legjutányosabb áron bocsájtok a n. é. fürdőközönség rendelkezésére.

Számos látogatást kér

Saller Alajos

a Bélatelepi vendéglő-, kávéház- és szálló-tulajdonos.

Gazdák figyelmébe!

Manhattan nélkül.

Manhattan porral.

Aki sertéseit gyorsabban akarja felhizlalni, aki teheneitől és kecskéitől több és jobbminőségű tejet akar, aki erős igavonó barmokat és tüzes lovakat akar, egyszerűen aki jóvedelmesebb állattenyésztést akar, az használjon

MANHATTAN TÁPPORT.

Használatának költsége igen csekély és dusan megtérül. 108 kg. 50 kor., 50 kg. 26 kor. Egy 5 kilós próbaküldeményt 5 kor.-ért küldünk postán bérmentve utánvétellel, hogy a kisebb gazda is meggyőződhesen a Manhattan por bámulatos hatásáról. Központi főraktár:

Manhattan electrophor vállalat

BUDAPEST, VIII., Aggteleki-utca 15/a.

Hirdetések

jutányos áron felvételnek
e lap kiadóhivatalában.

25 korona

egy divatos férföltöny, mérték
után, remek szabásban, finom
gyapotszövetből.

LICHTMANN S. szabómesternél

BUDAPEST,

Rottenbiller-u. 4/B, Főlemelet.

Vidékre minták bérmentve

Sikerült

ezér vég fekete és sötétkék nagyon
finom posztót és kangarn szövetet
egy esődbejutott posztógyárostól po-
tom áron megvenni; ez okból szét-
küldünk vidékre utánvétellel a fenti
szövetekből egy teljes férfi öltönyre
elegendő 3 métert

csak 5 forintért.

Országos Posztó- és Kivitel Áruház

BUDAPEST,

Rottenbiller-u. 4/B. Főlemelet.

Minták a nagy forgalom miatt nem
küldhetők.

Kérjen

egészen ingyen

zománcozott edény

képes árjegyzéket. Próbarendelvény: 6
fazék és 6 lábas különféle nagyság-
ban, összesen 12 db. 1 frt 75 kr.,
6 egész nagy főzőfazék és 6 egész
nagy főzőlábas, összesen 12 db. 3
frt 50 kr. és egy teljes zománczo-
zott mosókészlet, mely áll: labor,
vizesveder, mosókanna, éjjeli, szappan-
tartó és fogkefétartó, összesen 6 db.
3 frt 50 kr.-ért csak én szállíthatok
ingyen csomagolás és utánvétel mellett.

KOHN, gyáriraktáros
Budapest, VI., Csengeri-u. 51.

Sürgőnycsim:

Kohn gyáriraktáros Budapest.

Legjobb Gyógy Cognac CAMIS és STOCK

111-52

Triesti cognac gyárosoknál kapható.

1 nagy üveg ára 5 korona, 1 kis üveg 2 korona 60 fillér.

Somogyvármegye vezérképviselője:

Sattler Nátán Kaposvár, Fő-utca.

ZILZER JOHANNA

30 éven át kitűnőnek bizonyult, közkedvelt

arczenőcse

eltávolít mindennemű szépséghibát, nevezetesen: szep-
lőt, májfoltokat, az orr és kéz vörösségét, s az arcznak
késő korig egészséges, rózsás színt kölcsönöz. Ára:
1 nagy tégely 2 kor. 40 f., 1 kis tégely 1 kor. 20 f.

a hozzávaló szappan 1 drb. 60 fillér. **Biztos hatásért jótállok.**
Kitűnő hajnövesztő kenőcs s minden e szakba vágó dolog szintén kapható.
Szétküldések a világ minden tájára felé utánvétellel. Valódi minőségben
kapható:

Zilzer Herminánál

BUDAPEST, VI., Király-utca 70/Z.,
valamint minden gyógyszerárban és droguériában.

Különlegességi áruház

Kaposvár, Fő-utca 29.

Menyasszonyi kélengyék
legmegbízhatóbb kivitelben.

Valódi Szepességi vászon
és damaszt árak.

Kész blousok és pongyolák a legfinomabb
kivitelben mérték szerint is.

Nagy Rövidáru raktár, kézimunka
és hozzávaló anyagok.

Karlsbadi keztyük
jótállás mellett.

Kiváló finom uri divatcsikkok, ingek,
nyakkendők, harisnyák stb.

Szabott árak minden darabon láthatók.

Vidéki megrendelések lelkiismeretesen és pontosan
szállíttatnak.

Különös kedvezmény!
Minden vevő ingyen kap
egy életnagyságu fény-
képet! 29-52

Kitűnő tisztelettel

Grumann Béla
céggvezető

Kaposvár, Fő-utca 29.